

Esihistoria

noin 10 000 vuotta sitten
siirtyminen keräilystä
maanviljelyyn →
pysyvä asutus
väestönkasvu
työnjako

Historiallinen
aika→

korkeakulttuurien synty:
Mesopotamia
Niili
tunnusmerkit:
kirjoitustaito
kaupungistuminen
hallinto
lainsäädäntö

Mikä mahdollisti korkeakulttuurin?
Miksi Mesopotamian kulttuuri tuhoutui?
Miten ympäristö rajoittaa ihmistä?

Vanha aika
(3000 eKr.–
n. 400 jKr.)

Kreikka
- kaupunkivaltiot
- kaupunkien oma kulttuuri
- valtaa talouden avulla
- siirtolaisuus ratkaisu
luonnon asettamiin
ongelmiin

Mihin antiikin ajan
talous perustui?

Antiikki
(n. 800 eKr.–n. 400 jKr.)

Rooma
- yhtenäinen imperiumi
- yhtenäinen kulttuuri
- valtaa armeijan avulla

• kauppa ja orjatalous

Miksi Rooman valtakunta
tuhoutui?

3000 eKr.

800 eKr.

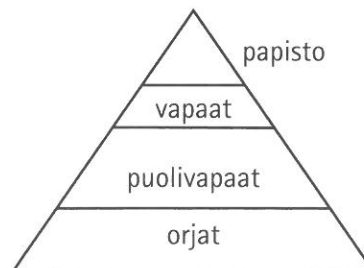
Painopiste: Lähi-itä

Painopiste: jokilaaksot

Painopiste: Välimeri

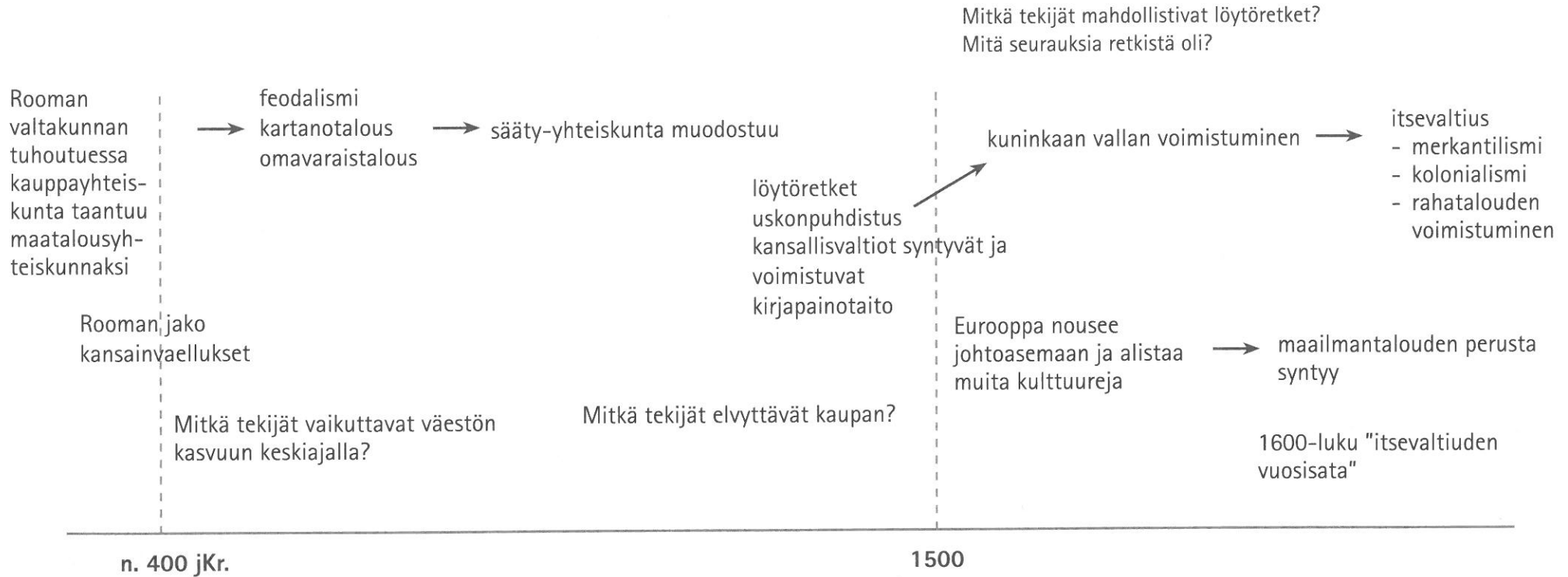
AIKAJANAT

Sivuilla 23–25 on aikajanoja. Ne voidaan tehdä yhdessä opiskelijoiden kanssa jokaisen kokonaisuuden jälkeen pala palata. Niihin voit lisätä mukaan mielestäsi tärkeitä asioita. Aikajanan voi tehdä kokonaan kurssin lopussa, jolloin se toimii hyvin kertauksena. Voit myös monistaa aikajanapohjan oppilaille suoraan ja vain täydentää siihen haluamiasi asioita. Alaosa kannattaa jättää tyhjäksi, sillä siihen voi laittaa Eurooppalainen ihminen -kurssin keskeiset asiat.

Keskiaika (n. 400–1500)

Uusi aika (n. 500–1789)

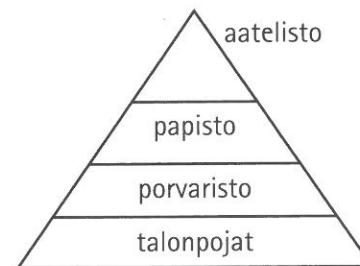

Painopiste: Etelä- ja Keski-Eurooppa

Painopiste: Länsi-Eurooppa

kaupan elpyminen →

Uusin aika (1789–1914)

Nyky aika (1914–)

